

Quickscan Flora en fauna
'Groote Hoeven' te Someren

Quicksan Flora en fauna "Groote Hoeven" Someren

Status:

Definitief

In opdracht van:

Gemeente Someren
Wilhelminaplein 1
5711 EK Someren

Contactpersoon:

Dhr. Y. Vavier
Beleidsmedewerker ruimtelijke ordening
Afdeling Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu

Uitgevoerd door:

Lomans Ecoworks
Boerenkamplaan 75
5712 AB Someren

Veldwerk en rapportage:

W.F.T. Lomans

Datum: 02-05-2016

Projectnr: 07-16

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van de natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Lomans Ecoworks accepteert daarom op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Lomans Ecoworks uitgevoerde onderzoek neemt.

Inhoud

1. INLEIDING	4
1.1 Aanleiding.....	4
2. LIGGING EN BESCHRIJVING PLANGEBIED	5
2.1 Huidig gebruik en beoogde ontwikkeling.....	6
2.2 Doel	6
3. NATUURBESCHERMING IN NEDERLAND	7
3.1 Werkwijze	10
4. GEBIEDSBESCHERMING	11
4.1 Natuurbeschermingswet 1998	11
4.2 Natuur Netwerk Brabant (Ecologische hoofdstructuur)	11
5. SOORTENBESCHERMING	13
5.1 Fora- en faunawet	13
5.2 Vaatplanten	13
5.3 Vogels	14
5.4 Grondgebonden zoogdieren	14
5.5 Vleermuizen.....	15
5.6 Vlinders en libellen	17
5.7 Mieren en kevers.....	17
5.8 Vissen.....	17
5.9 Reptielen en amfibieën	17
6. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	19
6.1 Beschermde gebieden.....	19
6.2 Beschermde soorten	19
6.3 Mitigerende maatregelen	23
7. GERAADPLEEGDE BRONNEN	24
8. FOTO- IMPRESSIE PLANGEBIED	25

1. INLEIDING

1.1 AANLEIDING

De gemeente Someren is voornemens om het gebied ‘Groote Hoeven’ te herontwikkelen. Ten behoeve van de bestemmingsplanwijziging dient een quickscan Flora en fauna uitgevoerd te worden. Het doel van dit Flora- en faunaonderzoek is het in beeld brengen van mogelijke strijdigheden van de voorgenomen ontwikkeling met vigerende wetgeving op het gebied van soorten en/of gebiedsbescherming, en de noodzaak voor eventuele vervolgstappen.

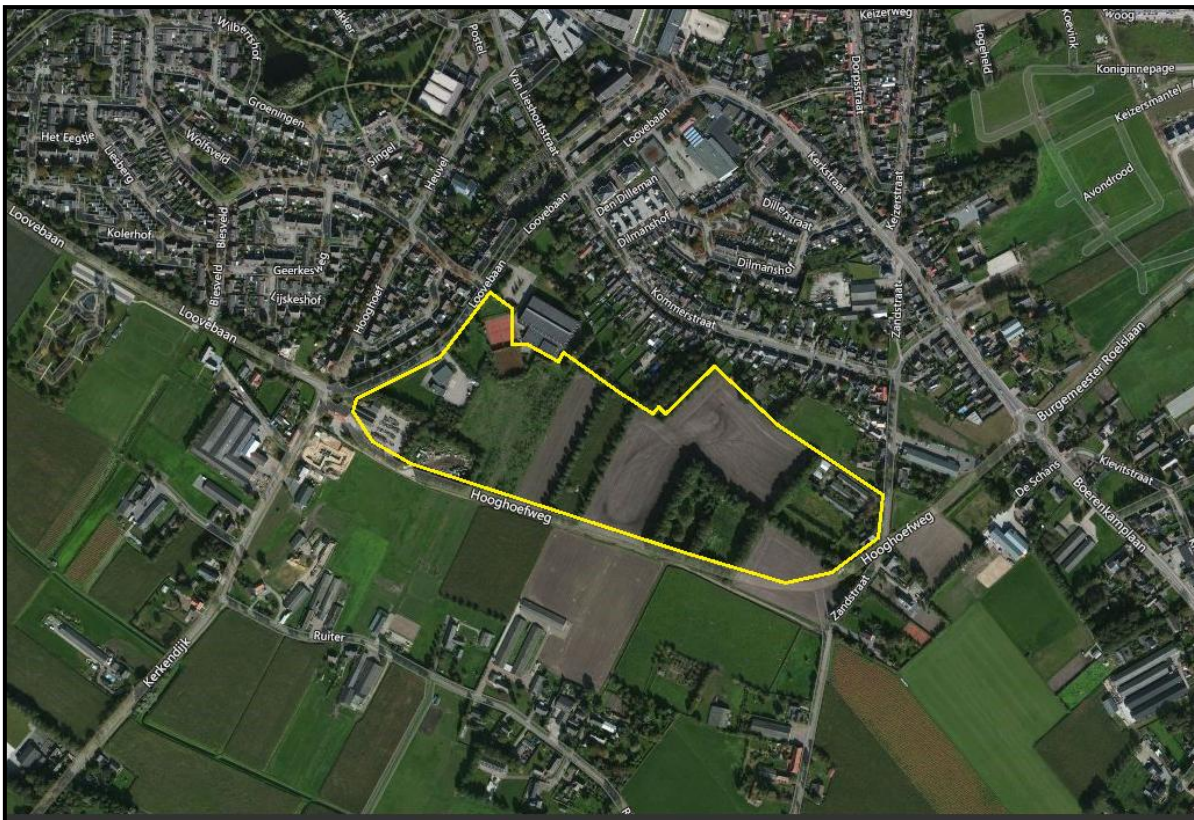
Uitgangspunt bij dit Flora- en faunaonderzoek vormt de vigerende Flora- en faunawet (25 mei 1998). In deze wet staat in artikel 1 t/m 8 beschreven dat de verstoring van bedreigde inheemse plant- en diersoorten verboden is. Voor het uitvoeren van ruimtelijke ingrepen, verplicht de Flora- en faunawet de bestaande natuurwaarden in kaart te brengen en indien nodig passende maatregelen te treffen voor het beschermen en in stand houden van bij de wet beschermde soorten.

2. LIGGING EN BESCHRIJVING PLANGEBIED

Het plangebied grenst van de zuidzijde van de kern Someren. Aan de noord- en noordoostzijde wordt de begrenzing gevormd door de sporthal en de achtertuinen van de Kommerstraat. Ten westen ligt de Loovebaan met volwassen laanbomenstructuur en tegenoverliggende bebouwing. Zuidelijk grenst het plangebied aan de rondweg van Someren, de Hooghoefweg met jonge laanbomenstructuur en tegenoverliggend open agrarisch landschap. De oostelijke begrenzing wordt gevormd door de Zandstraat en de Hooghoefweg.

Het plangebied heeft een oppervlakte van ca. 11.000 m². Het bestaat grotendeels uit agrarische percelen met monocultuur, doorsneden met bomensingels (voornamelijk Zomereik), die voorheen de begrenzing van de percelen aanduiden.

In de zuidoostzijde zijn nog groenstructuren aanwezig die behoorden tot de erfafscheiding van een voormalig boerenbedrijf dat enkele jaren geleden gesaneerd is. Hier liggen her en der verspreid zandhopen opgeslagen in een braakliggend terrein met wat ruigtevegetatie. Er is een meanderend afwateringsloopje aanwezig die droogstaat. Verder is in het noordwesten deel een tennisveld en bebouwing aanwezig van de plaatselijke brandweerkazerne en de gemeentewerf met opslagterrein en een tweetal opslagloodsen.

Figuur 1. Ligging plangebied (geel) in de omgeving.

Bron: Bing maps

2.1 Huidig gebruik en beoogde ontwikkeling

Momenteel zijn de agrarische percelen nog in gebruik en het overgrote deel is ingezaaid met wintertarwe. Het plangebied wordt benut door buurtbewoners als hondenuitlaatplek en het oostelijk deel wordt gebruikt als kinderspeelterrein met fietscrossbaan en boomhut, en opslag van zand. Beoogd wordt om het terrein te herontwikkelen tot woningbouwlocatie. Uitgangspunt daarbij is zoveel mogelijk van de aanwezige bomensingels / groenstructuren te integreren in het nieuwe woningbouwplan.

2.2 Doel

De gewenste ontwikkeling in het plangebied kan mogelijk effecten hebben op flora en fauna, of op (beschermde) natuurgebieden in de omgeving. Middels dit onderzoek wordt eenduidig in beeld gebracht of en welke effecten de gewenste ontwikkeling kan hebben op (beschermde) natuurgebieden en soorten.

Indien de gewenste ontwikkeling kan leiden tot negatieve effecten, leidt de quickscan tot aanbeveling van vervolgstappen.

Het uiteindelijke doel is het afstemmen van de ontwikkeling op de aanwezigheid van beschermde soorten, zodat gewerkt kan worden binnen de kaders van de Flora- en faunawet.

3. NATUURBESCHERMING IN NEDERLAND

De bescherming van natuur in Nederland is vastgelegd in Europese en nationale regelgeving, waarin een onderscheid wordt gemaakt in gebiedsbescherming en soortenbescherming.

1. GEBIEDSBESCHERMING

De gebiedsbescherming is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998 en Ecologische Hoofdstructuur (EHS), in het huidige rijksbeleid benoemd als "Natuurnetwerk Nederland".

Natuurbeschermingswet 1998

Onder deze wetgeving vallen zowel de Natura2000- gebieden als de Beschermde Natuurmonumenten. De Natura2000-gebieden zijn gebieden die zijn aangewezen op grond van de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn of beide. In dit soort gebieden komen bijzondere natuurwaarden voor die niet mogen worden aangetast.

Natuurnetwerk Nederland (Ecologische Hoofdstructuur)

Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit planologisch beschermde gebieden die zijn aangewezen om ecologische verbindingen te realiseren tussen belangrijke natuurgebieden. Deze natuurgebieden en de verbindingen daartussen vormen samen een ecologisch netwerk. Het Natuurnetwerk Nederland is een vervolg op de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) waarvan de naam EHS nog wel in de wetgeving is verankerd. Het Natuurnetwerk Nederland is in de provinciale structuurvisie uitgewerkt en vastgelegd in de Ruimtelijke Verordening. (In Brabant: Natuur Netwerk Brabant, het netwerk van Brabantse natuurgebieden.)

De wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland mogen niet door een ingreep worden aangetast. Alle mogelijke effecten van een voorgenomen ingreep moeten daarop dan ook worden getoetst.

2. SOORTENBESCHERMING

De soortbescherming is hierbij uitgewerkt in de Flora- en faunawet. De Flora- en faunawet is de soortgerichte implementatie van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn.

Flora- en faunawet

Deze wet beschermt een aantal veelal zeldzame of kwetsbare planten- en diersoorten.

Activiteiten waarbij schade wordt gedaan aan beschermde dieren of planten zijn verboden, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het "nee, tenzij"-principe). Het is dan ook altijd zaak om, waar mogelijk, activiteiten uit te voeren zonder schade aan beschermde dieren en planten aan te brengen.

Zorgplicht

De wet erkent de intrinsieke waarde van in het wild levende dieren.

Dit is de waarde die de plant of dier in zichzelf heeft. De waarde die wordt gehecht aan kwaliteiten van een soort, ongeacht de waarde die soort heeft voor mensen.

In de Flora- en Faunawet is dan ook een zorgplicht (artikel 2, lid 1) opgenomen:

Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. De zorg houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden

gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. De zorgplicht geldt altijd, en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.

Verbodsbepalingen

Om de instandhouding van de wettelijk beschermde soorten te waarborgen, moeten negatieve effecten op die instandhouding voorkomen worden. Welke negatieve effecten dat precies zijn, kan niet in een lijst opgesomd worden. Dat is afhankelijk van soort, locatie en aard van de ingreep. Om die bescherming toch enigszins concreet te maken, zijn een aantal voor planten en dieren schadelijke handelingen als verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet opgenomen. De belangrijkste artikelen zijn:

Artikel 8: het is verboden beschermde planten te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9: het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10: het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11: het is verboden nesten, holen of andere voortplanting- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12: het is verboden eieren van beschermde dieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Beschermingsniveau

In februari 2005 is de AMVB in werking getreden. Hierin zijn onder andere een aantal algemene soorten opgenomen, die onder bepaalde voorwaarden, een vrijstelling hebben gekregen voor de artikelen 8 tot en met 13. Vanaf dat moment wordt gewerkt met drie beschermingscategorieën:

Algemene soorten (tabel 1):

Voor de meeste activiteiten (bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen) zijn deze vrijgesteld van een ontheffingsaanvraag. Voor andere activiteiten is wel een ontheffing nodig: deze wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding' (zgn. lichte toets).

Overige beschermde soorten (tabel 2):

Voor de meeste activiteiten (bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen) zijn deze soorten vrijgesteld voor een ontheffingaanvraag, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een goedgekeurde gedragscode. Voor andere activiteiten is wel een ontheffing nodig; deze wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' (zgn. lichte toets). Geen gedragscode betekent geen vrijstelling voor deze categorie.

Steng beschermde soorten (tabel 3):

Dit zijn alle soorten van de Europese Habitatrichtlijn (bijlage IV) van de Europese Vogelrichtlijn (bijlage 1) en de bij algemene maatregel van bestuur aangewezen inheemse dier- en plantsoorten. Negatieve effecten op streng beschermde soorten moeten door middel van compensatie teniet worden gedaan. Voor uitvoering van werkzaamheden die strijdig zijn met de Flora- en faunawet kan ontheffing worden aangevraagd (artikel 75).

Gedragcode

In bepaalde situaties kan gewerkt worden volgens een goedgekeurde 'Gedragcode'. Indien gewerkt wordt volgens deze goedgekeurde gedragscode geldt vrijstelling voor de verbodsbepalingen voor de soorten van tabel 1 en 2. De gedragscode is van toepassing op een groot aantal (voornamenlijk) beheerswerkzaamheden. Voorwaarde is dat onderbouwd kan worden dat geen afbreuk aan het duurzaam bestaan van populaties beschermde soorten.

Echter bij tabel 3 soorten en soorten genoemd in de bijlage IV van de Habitatrichtlijn is de gedragscode niet van toepassing als de werkzaamheden vallen onder ruimtelijke ontwikkeling of inrichting. Als tabel 3 soorten negatieve effecten ondervinden van de activiteiten dienen mitigerende of compenserende maatregelen te worden genomen. Als ondanks het nemen van maatregelen de functionaliteit van de voortplantings- en/ of vaste rust- en verblijfplaats niet kan worden gegarandeerd, dient ontheffing aangevraagd te worden.

Voor vogels is de gedragscode alleen van toepassing als de werkzaamheden vallen onder 'bestendig beheer en onderhoud' of 'bestendig gebruik'. Voor werkzaamheden die vallen onder 'ruimtelijke ontwikkeling en inrichting' (nieuwe werken) moet altijd ontheffing aangevraagd worden.

Vogels

In de Flora en faunawet worden alle broedende vogels strikt beschermd. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval aanwezig is. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar door gebruiken of elk jaar terugkeren naar hetzelfde nest, zijn jaarrond beschermd. Dit geldt voor een relatief klein aantal soorten. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuwe nest te maken. Omdat voor deze soorten geldt dat zij het nest éénmalig gebruiken, vallen dergelijke nesten alleen tijdens het gebruik van vogels onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig, mits het nest is verlaten.

Voor het verstoren van broedende vogels kan geen ontheffing worden verkregen. Werkzaamheden mogen alleen worden uitgevoerd, wanneer geen in gebruik zijnde nesten aanwezig zijn. Rond in gebruik zijnde nesten geldt een rustzone waarbinnen geen werkzaamheden mogen worden uitgevoerd totdat de vogels zelf hun nest weer hebben verlaten, dat wil zeggen nadat het broedsel is afgerond en de jongen zijn grootgebracht.

De lijst met beschermde soorten is in augustus 2009 aangepast. Op de volgende categorieën van de vaste nesten gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet het gehele seizoen:

1. *Nesten die ook buiten het seizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats. Bijv. Steenuil.*
2. *Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. Bijv. Roek, Gierzwaluw of Huismus.*
3. *Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. Bijv. Ooievaar, Kerkuil of Slechtvalk.*
4. *Vogels die jaarlijks gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn om zelf een nest te bouwen. Bijv. Boomvalk, Buizerd en Ransuil.*
5. *Nesten van vogels die in deze categorie vallen zijn niet jaarrond beschermd, tenzij zwaarwegende feiten en ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Het gaat hier weliswaar om nesten van vogels die regelmatig terugkeren naar de plaats waarvoor deze soorten het jaar daarvoor hebben gebroed of in de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats is verdwenen, zich elders te vestigen. Bijv. Boerenzwaluw, Blauwe reiger en Spreeuw.*

Rode Lijst soorten

Voor de soortengroepen planten, vogels, amfibieën en reptielen, zoogdieren, zoetwatervissen, dagvlinder, libellen, sprinkhanen, korstmossen en paddenstoelen zijn lijsten vastgesteld met daarop vermeld de met uitsterven bedreigde en kwetsbare soorten, de zogenaamde Rode Lijsten. Deze zijn per soortgroep gepubliceerd in de Staatscourant.

Echter op dit moment heeft plaatsing op de Rode Lijst geen juridische beschermende status. Voor Rode Lijstsoorten geldt daarom geen ontheffingsplicht, tenzij de Flora- en faunawet op de soort van toepassing is en zodoende de bescherming van de Flora- en faunawet geldt. In de uit te voeren werkzaamheden wordt met de algemeen geldende zorgplicht voor planten en dieren, voor zover dat mag worden verwacht, rekening gehouden. Op iedere burger rust de zorgplicht om binnen vermogen deze soorten te beschermen en te behouden.

3.1 WERKWIJZE

Bronnenonderzoek

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden, waarbij is gekeken naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Er is voor het soortenonderzoek gebruikgemaakt van gegevens van o.a. Vogelwerkgroep IVN Asten-Someren, de website Waarneming.nl, de website van Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. (RVO) en diverse verspreidingsatlassen. Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving, de ligging van Natuurbeschermingswet 1998 gebieden (Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en het Natuur Netwerk Brabant (EHS) in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Veldbezoeken

Er hebben diverse veldbezoeken plaatsgevonden in de periode begin- half april 2016 op diverse tijdstippen op de dag. Het weer varieerde van bewolkt tot zonnig met temperaturen tussen 8°C en 18°C. Het onderzoek is uitgevoerd door M. Lomans.

Hierbij zijn de in het plangebied aanwezige biotopen opgenomen. Aan de hand van de aanwezige biotopen kan worden bepaald of er mogelijk beschermende soorten voorkomen.

Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen, die kunnen duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Behalve het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten is er ook gelet op bijv. hollen, uitwerpselen, prooiresten, braakballen, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling bedroegen. De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn verwerkt in onderstaande rapportage.

4. GEBIEDSBESCHERMING

4.1 Natuurbeschermingswet 1998

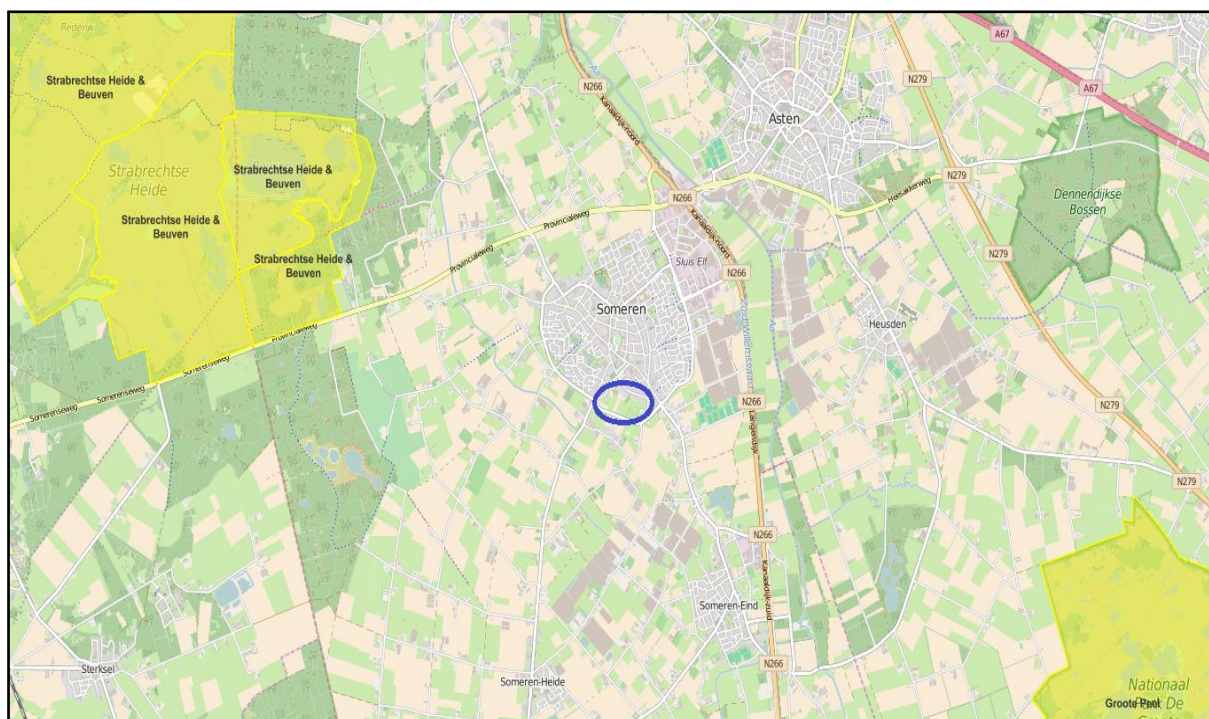
Het dichtstbijzijnde gebied dat behoort tot Natura 2000- ligt op bijna 4 kilometer ten noordwesten van het plangebied. Het betreft Natura 2000- gebied 'Strabrechtse heide en Beuven' aangewezen in het kader van de Habitat- en Vogelrichtlijn.

Natura 2000- gebied 'Strabrechtse heide en Beuven' omvat o.a. droge en natte heidegebieden, stuifzanden, zure en zwakgebufferde vennen. Zuidwestelijk in het gebied bevindt zich het Beuven, het grootst natuurlijke ven van Nederland met zeldzame zachtwaterflora en behorend tot het belangrijkste moerasvogelgebied van Zuid-Nederland.

Ten aanzien van Natura 2000-gebieden dient er zekerheid geboden te worden betreffende het niet optreden van een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten dan wel de verstoring van soorten.

De beoogde ontwikkeling zal niet leiden tot verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats of verstoring van soorten. Gezien de aard van de ontwikkeling en de afstand van het plangebied tot het Natura 2000- gebied, kunnen negatieve effecten uitgesloten worden.

Toetsing aan de Natuurbeschermingswet 1998 is niet aan de orde.

Figuur 2. Ligging plangebied (blauwe cirkel) t.o.v. Natura 2000- gebied (geel).

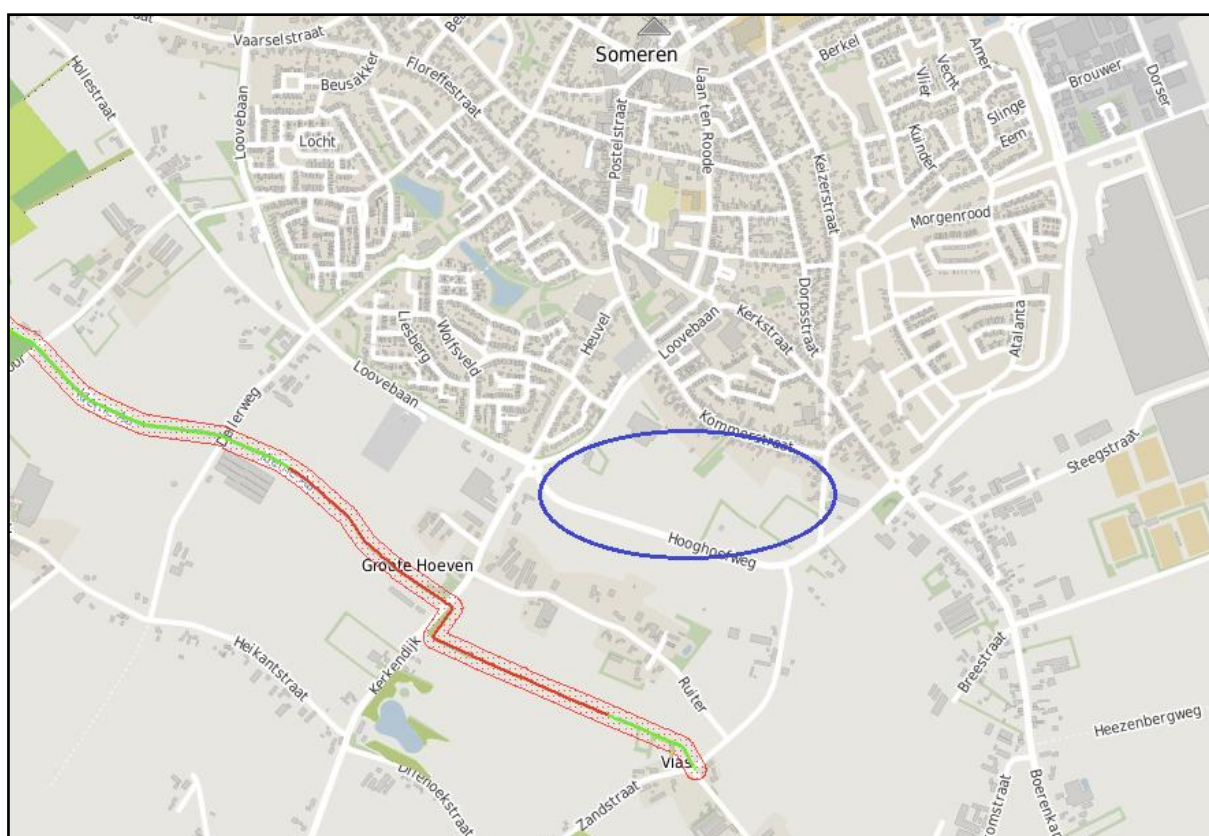
Bron: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>

4.2 Natuur Netwerk Brabant (Ecologische Hoofdstructuur)

Het plangebied maakt geen deel uit van het Natuur Netwerk Brabant. Het dichtstbijzijnde gebied dat als zodanig is begrensd, ligt op circa 400 meter ten zuiden en loopt parallel met het plangebied. Het betreft Ecologische Verbindings Zone 'De kleine Aa', aangeduid in het Provinciaal natuurbeheerplan met beheertype N03.01 Beek en Bron. Dit beheertype omvat o.a. beken met soorten als Bronkruid, Beekstaartjesmos en Waterranonkels.

Ten aanzien van het Natuur Netwerk Brabant geldt dat de wezenlijke kenmerken en waarden niet mogen worden aangetast.

De beoogde ontwikkelingen zullen gezien de afstand en de ligging van het plangebied, geen invloed hebben op de wezenlijke waarden en kenmerken van het Natuur Netwerk Brabant.

Figuur 3. Ligging plangebied (blauwe cirkel) t.o.v. NNB/EVZ (rood en lichtgroen). Bron: www.kaartbank.brabant.nl.

5. SOORTENBESCHERMING

5.1 Flora en Faunawet

De aangetroffen soorten en het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied worden beschreven.

Per soortgroep wordt beschreven welke soorten er zijn waargenomen tijdens veldbezoek, welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ontwikkelingen zijn, en of er vervolgstappen nodig zijn.

5.2 VAATPLANTEN

Voorkomen

De gronden in het plangebied zijn overwegend in intensief agrarisch gebruik en de afgelopen decennia sterk bemest. Op de percelen is jarenlang maïs verbouwd, en momenteel bestaat het grootste deel uit wintertarwe een enkele kleinere percelen zijn in gebruik als productiegrasland. De begroeiing onder de boomsingels op de perceelsgrenzen, en ter plaatse van de voormalige boerderij bestaan uit voedselrijke ruigtevegetaties en storingssoorten als Grote brandnetel, Braam, Dovenetel, en Ridderzuring en enkele ruigtegrassen o.a. Gestreepte witbol. Gezien het voedselrijke en gecultiveerde karakter is de kans op beschermde flora uiterst gering. Strikter beschermde soorten kunnen aan de hand van de biotoopeigenschappen worden uitgesloten.

Effecten en vervolg

Negatieve effecten en vervolgstappen zijn niet aan de orde.

5.3 VOGELS

Voorkomen

Vogels die hun verblijfplaats het hele jaar door gebruiken of elk jaar terugkeren naar hetzelfde nest, zijn jaarrond beschermd. Deze soorten zijn onderverdeeld in de categorieën 1 tot en met 4 van de vaste nesten (zie blz. 9 onder 'Vogels')

In het plangebied zijn geschikte biotopen aanwezig voor soorten met jaarrond beschermd nesten zoals Buizerd, Roek, Gierzwaluw en Huismus.

Voor Buizerd en Roek zijn potentiële nestplekken aanwezig in de bomen, en voor Huismus en Gierzwaluw zijn potentiële vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig in de bebouwing van de gemeentewerf en de brandweerkazerne.

Tijdens het veldbezoek zijn in de bomensingels/groenstructuren geen jaarrond beschermd nesten aangetroffen.

De bebouwing van de gemeentewerf en de brandweerkazerne zijn gecontroleerd op mogelijke aanwezigheid van vaste rust- of verblijfplaatsen (nestlocaties) van Huismussen. Daarbij is gelet op mogelijk broedbiotoop zoals zingende mannetjes op dakrand, of paartjes Huismussen bij nestplaats, uitstekende veertjes, of droge grassprietjes uit nestlocaties.

Er zijn geen indicaties dat er vaste rust- of verblijfplaatsen van Huismus aanwezig zijn.

Inventarisatie van de Gierzwaluw was ten tijde van de veldbezoek nog wat te vroeg, deze soort arriveert gewoonlijk eind april- begin mei pas in Nederland.

Navraag bij de plaatselijke vogelwerkgroep bevestigden dat er geen Gierzwaluwen nestelen in de bebouwing in het plangebied.

In de omgeving even ten zuiden van het plangebied (omgeving Ruiters) zijn territoria bekend van Steenuil en de Kerkuil. De Steenuil heeft een beperkte omvang van het leefgebied, geschikte biotopen o.a. kleinschalige landschapselementen en geschikte bebouwing zijn voornamelijk te vinden in de directe omgeving van de Ruiters. Een Kerkuilenleefgebied is vele malen groter, en mogelijk worden delen van het plangebied benut door de Kerkuil om te foerageren. Echter in de agrarische omgeving zijn voldoende alternatieven.

Voor de soorten genoemd in categorie 5 van de vaste nesten geldt dat deze alleen jaarrond beschermd zijn als ecologische omstandigheden dit rechtvaardigen. Uit deze categorie is een broedende Kraai aangetroffen. Deze soort is niet zeldzaam en er is voldoende nestgelegenheid in de omgeving aanwezig. Ecologische omstandigheden die jaarrond bescherming rechtvaardigen zijn niet aan de orde. Voor deze categorie zijn dan ook geen belemmeringen vanuit de Flora en faunawet aan de orde.

Verder zijn in het plangebied een broedende Houtduif en Merel waargenomen. Deze soorten bouwen ieder jaar een nieuw nest en zijn alleen in de broedtijd beschermd.

De Patrijs kan tot broeden komen in het plangebied. Deze akkervogel is niet beschermd middels de Flora- en faunawet. Deze staat wel op de Rode lijst van broedvogels als “kwetsbaar” vermeld.

Effecten en vervolg

Er zijn geen vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten aanwezig in het plangebied of directe omgeving. Mogelijk worden delen van het plangebied benut door de Kerkuil om te foerageren. Er zijn voldoende alternatieven in de directe omgeving.

Effecten op de aanwezigheid van jaarrond beschermde vogelsoorten zijn niet aan de orde.

Met algemene broedvogels kan in het algemeen relatief makkelijk rekening worden gehouden door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Flora en faunawet aan de orde.

5.4 GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN

Voorkomen

De Steenmarter (tabel 2) is bezig met een opmars in Zuid- Oost Brabant.

De aanwezigheid van deze soort wordt meestal niet of nauwelijks opgemerkt. De Steenmarter kan verblijven in gebouwen waar weinig menselijke activiteit plaatsvindt. In de bebouwing op de gemeentewerf zijn nauwelijks mogelijkheden voor de Steenmarter, de schuur is dagelijks in gebruik en voor de Steenmarter niet toegankelijk. In de open loods zijn geen geschikte plekken waar de Steenmarter onopgemerkt kan verblijven.

Er is een reële kans dat de Eekhoorn (tabel 2) voorkomt in de groene omgeving van de Loovebaan en de achtertuinen van de Kommerstraat. In het plangebied zijn mogelijkheden om te verblijven in de bomen zijn beperkte foerageermogelijkheden. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van aanwezigheid (nestlocaties, vraatsporen) vastgesteld. De strikt beschermde Das (tabel 3) komt voor in bosrijke gebieden van de gemeente Someren. Door het ontbreken van geschikt leefgebied in het plangebied en directe omgeving kan de aanwezigheid van de Das uitgesloten worden. Gezien de biotopen in het plangebied worden overige zwaarder beschermde grondgebonden zoogdieren uitgesloten.

Tijdens de veldbezoeken werden plaatselijk graafsporen aangetroffen van Konijnen en Woelmuizen. Er worden nog andere lichtbeschermden soorten verwacht die gebruik maken van het plangebied zoals Haas, Egel en kleine marterachtigen.

Effecten en vervolg

Het plangebied biedt uitsluitend leefgebied voor lichtbeschermden soorten. Hiervoor geldt een vrijstelling. De gunstige staat van instandhouding van deze soorten zal door de beoogde herontwikkeling niet in het geding komen. Negatieve effecten en vervolgstappen zijn niet aan de orde.

5.5 VLEERMUIZEN

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen zijn strikt beschermd. Alle vleermuizen staan vermeld in tabel 3 bijlage IV van de Europese habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alle verblijfplaatsen, maar ook belangrijke verbindingen hiertussen (vlieg- en foerageerroutes) beschermd zijn.

Voorkomen

Volgens het cursusdictaat "Vleermuizen en planologie", (Limpens *et al* 2014), kunnen in dit deel van het land o.a. de volgende soorten voorkomen: Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Rosse vleermuis, Laatvlieger, Gewone grootoorvleermuis, Watervleermuis en Franjestaart. Gelet op de aanwezige biotopen in het plangebied en directe omgeving worden de volgende vleermuissoorten verwacht: Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, Rosse vleermuis, en Gewone grootoor.

Belangrijke vliegroutes en foerageergebied

Vleermuizen oriënteren op lijnvormige elementen in het landschap zoals bomenlanen, kanalen en bosranden om zich te verplaatsen van verblijfplaats naar foerageergebieden.

In het plangebied zijn diverse lijnvormige groenstructuren aanwezig, echter deze vormen geen aaneengesloten structuur die mogelijk kan dienen als belangrijke vliegroute.

De aan de noordzijde grenzende Loovebaan met volwassen laanbomenstructuur wordt mogelijk benut als belangrijke vliegroute. De aangrenzende zuidelijke rondweg (Hooghoefweg) is recent aangeplant met een laanbomenstructuur en zal in de toekomst een rol vervullen als goede ecologische verbindingzone voor vleermuizen. Momenteel vormen deze laanbomen nog geen aaneengesloten boomkronen.

De droge akkerlanden met monocultuur vormen marginaal foerageergebied. Voor vleermuizen zijn de boomsingels, de directe omgeving van de gemeentewerf en (zuid)oostelijke deel met wat gevarieerder vegetatie en groenelementen, meer geschikte foerageerplekken.

Ook de aangrenzende grote tuinen aan de noordelijke Kommerstraat met veel variatie in opgaand groen, bloeiende plantenborders en heesters vormen geschikte insectenrijke biotopen voor vleermuizen om te jagen.

Mogelijk zullen er enkele boomsingels/ groenstructuren gerooid worden ten behoeve van de beoogde woningbouw. Als foerageermogelijkheden in het plangebied zelf deels wegvallen, zijn er voldoende alternatieven aanwezig in de directe omgeving.

Verblijfplaatsen

Er zijn vleermuizen die in bomen hun verblijfplaatsen hebben en soorten die in gebouwen verblijven.

Een groot aantal bomen in het plangebied hebben een geschikte stamomvang, en er zijn enkele bomen met spechtengaten waarin vleermuizen mogelijk kunnen verblijven. Deze zijn nader onderzocht, echter de holtes waren niet naar boven toe ingerot zodat verblijfplaatsen van vleermuizen uitgesloten kunnen worden.

De gebouwen op de gemeentewerf en de brandweerkazerne zijn geïnspecteerd op aanwezigheid van mogelijke verblijfplaatsen.

De bebouwing op de gemeentewerf bestaat uit een open loods van damwandprofiel met golfplaten dakconstructie, en een schuur met deels houten en stenen gevel met golfplaten dak zonder dakbeschot. Gezien de constructie van de gebouwen, de gebruikte materialen en het open karakter worden geen vleermuisverblijfplaatsen verwacht.

De brandweerkazerne is opgetrokken uit stenen spouwmuren met platte daken met bitumen dakbedekking en afgetimmerd met houtbeton boeiboorden en delen van hout. In de brandweerkazerne zijn potentiële verblijfplaatsen aanwezig in spleten en kieren bij boeiboorden, ruimtes tussen muur en houten betimmering, spouwmuur etc.

Een aantal jaren geleden is ter plaatse van de gemeentewerf een boerderij gesloopt waarin tijdens voorafgaand vleermuisonderzoek verblijfplaatsen aangetroffen werden. Als mitigerende maatregel werden daarvoor een drietal vleermuiskasten bevestigd aan het gebouw van brandweerkazerne.

De vleermuiskasten zijn geïnspecteerd en het gehele complex is nauwkeurig onderzocht op 'vetvegen' (op plekken waar grote aantallen vleermuizen in- en uitvliegen), sporen van uitwerpselen, resten van insectenprooien etc.

De vleermuiskasten waren niet in gebruik, en zijn gezien de binnenzijde ook nooit in gebruik geweest. Verder werden geen sporen gevonden van aanwezigheid van vaste rust- of verblijfplaatsen. Opvallend detail; het grootste deel van alle potentiële kieren en spleten zat vol spinneneitjes en spinrag. Dit betekent dat op deze plekken geen in- en uitvliegactiviteiten aanwezig zijn.

Mogelijkerwijs is het brandweercomplex ongeschikt als vleermuizenverblijfplaats, omdat er regelmatig nachtelijke activiteiten met veel licht en geluid plaatsvinden waardoor aanwezige dieren verstoord worden en vertrekken naar elders.

Echter op basis van dit éénmalig veldbezoek kan niet gesteld worden dat géén verblijfplaatsen aanwezig zijn in de brandweerkazerne. Echter indien verblijfplaatsen aanwezig zouden zijn, dan blijven deze ongewijzigd gehandhaafd met de daarbij behorende foerageerfunctie in de directe omgeving.

Effecten en vervolg

Belangrijke vliegroutes en foerageergebied

Belangrijke vliegroutes zijn niet aanwezig in het plangebied.

De structuurrijke delen van het plangebied en directe omgeving aan de noordzijde vormen geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Mogelijk verdwijnen enkele bomenrijen/groenstructuren t.b.v. de woningbouw, echter er blijven voldoende alternatieven in het plangebied en directe omgeving beschikbaar.

Verblijfplaatsen

Mogelijk zijn er vaste verblijfplaatsen aanwezig in de brandweerkazerne. De brandweerkazerne blijft ongewijzigd. Ook foerageermogelijkheden in combinatie met de mogelijke vaste verblijfplaats blijven daarbij gehandhaafd. Met de beoogde ontwikkeling worden geen negatieve effecten op vleermuizen verwacht. Nader onderzoek naar vleermuizen is niet noodzakelijk.

5.6 VLINDERS EN LIBELLEN

Voorkomen

Tijdens de veldbezoeken werden op luwe plekken bij de bomenrijen en aangrenzend aan de achtertuinen van de Kommerstraat enkele algemene dagvlinders waargenomen zoals Bont zandoogje, Citroenvlinder en Dagpauwoog. Beschermden dagvlinders worden niet verwacht, deze stellen specifieke eisen aan hun voortplantingsbiotoop met waard- en nectarplanten. In het plangebied zijn dergelijke specifieke biotopen niet aanwezig.

Er zijn geen libellen waargenomen. Door het ontbreken van geschikt voortplantingswater zullen geen libellen voorkomen, hooguit een zwerfende individu.

Conclusie

In het plangebied ontbreken specifieke vegetaties of geschikt voortplantingswater die geschikt leefgebied vormen voor beschermden dagvlinders en libellen. Het voorkomen van beschermden dagvlinders en libellen kan uitgesloten worden.

5.7 MIEREN EN KEVERS

Voorkomen

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermden mieren of kevers aangetroffen.

Beschermden soorten mieren en houtkevers zijn afhankelijk van bijzondere habitattypen als oude (naald)bossen. Deze biotopen zijn niet aanwezig in het plangebied.

Conclusie

Er komen geen beschermden soorten mieren en kevers voor in het plangebied.

5.8 VISSEN

Voorkomen

In het zuidelijk deel van plangebied is een recent gegraven 'meanderende' afwateringsgreppel aanwezig welke ten tijde van het veldbezoek droogstond. Aan de aanwezige vegetatie te zien, staat deze greppel hoogstwaarschijnlijk het gehele jaar droog. Verder is er geen oppervlaktewater aanwezig, dus kunnen er ook geen (beschermden) vissen voorkomen in het plangebied.

Conclusie

Er komen geen (beschermden) vissen voor in het plangebied.

5.9 REPTIELEN EN AMFIBIEËN

Voorkomen

Op ruim 4 kilometer afstand van het plangebied in de gemeente Someren (Strabrechtse heide) komen diverse strikt beschermden reptielen en amfibieën voor zoals Levendbarende hagedis en Alpenwatersalamander (tabel 2), Heikikker, Poelkikker en de Rugstreeppad (tabel 3).

Binnen het plangebied is geen geschikt leefgebied aanwezig voor reptielen, het voorkomen van reptielen kan wordt op voorhand worden uitgesloten.

Het plangebied vormt geen geschikt (voortplantings) biotoop voor strikt beschermde amfibieën door het ontbreken van poelen, voedselarme wateren, Pijpenstrootjes- of heidevegetaties.

Rugstreeppadden komen voornamelijk voor in terreinen met hoge dynamiek. Hieraan voldoet het plangebied niet. De aanwezigheid van de Rugstreeppad is in de huidige omstandigheden op voorhand uit te sluiten. Het komt regelmatig voor dat in de omgeving verblijvende Rugstreeppadden terreinen koloniseren die bouwrijp gemaakt worden om ter plaatse de zandige bodem en plasjes water te benutten om te overwinteren of als voortplantingsbiotoop te benutten.

Gezien de afstand tussen het leefgebied en het plangebied met tussenliggende barrières zoals de Provinciale weg, is de kans op kolonisatie van de rugstreeppad redelijkerwijs uit te sluiten

Het plangebied is wel geschikt als landbiotoop voor lichtbeschermde amfibieënsoorten zoals de Bruine kikker en Gewone pad. (tabel 1).

Effecten en vervolg

Binnen het plangebied is geen geschikt leefgebied aanwezig voor strikt beschermde amfibieën en reptielen. Negatieve effecten en vervolgstappen zijn niet aan de orde. De zorgplicht is altijd van kracht.

6. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

6.1 BESCHERMDE GEBIEDEN

Het plangebied ligt op circa 4 kilometer afstand van Natura 2000- gebied 'Strabrechtse heide en Beuven'. Gezien de aard van de ontwikkeling en de afstand van het plangebied tot het Natura 2000- gebied, kunnen negatieve effecten uitgesloten worden.

Het plangebied maakt geen deel uit van het Natuur Netwerk Brabant (EHS). De dichtstbijzijnde EVZ ligt op 400 meter afstand. De wezenlijke waarden en kenmerken van de EVZ in de directe omgeving worden door de voorgenomen ontwikkeling niet aangetast.

6.2 BESCHERMDE SOORTEN

1. Soorten van Tabel 1 (licht beschermde soorten)

De mogelijke aanwezigheid van licht beschermde diersoorten zal niet leiden tot vernietiging van de hele populatie. De gunstige staat van instandhouding van deze soorten is niet in het geding. Voor deze soorten geldt een algehele vrijstelling. De zorgplicht is voor deze soorten wel van kracht.

Aanbevelingen voor toepassing van de zorgplicht

Een veelgebruikte toepassing hiervan is om alle vegetatie in het plangebied voor aanvang van de werkzaamheden kort af te maaien. Zo worden de aanwezige amfibieën en kleine zoogdieren gestimuleerd om het plangebied te verlaten.

2. Soorten van Tabel 2/3 (Strikt beschermde soorten)

Vogels

Met de beoogde herontwikkeling in het plangebied gaan geen vaste rust- of verblijfplaatsen van vogels of (jaarrond) beschermde nesten verloren. Foerageer- en nestgelegenheid kunnen voor een aantal vogels behouden blijven en toenemen door de realisatie van landschappelijke inpassing in het nieuwe woningbouwplan.

Aanbevelingen voor vogels

Er kunnen diverse vogelsoorten tot broeden komen in plangebied en directe omgeving.

Bij de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met mogelijk broedende vogels.

Broedgevallen in of nabij het plangebied mogen niet worden verstoord.

Met broedvogels kan in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door de bouwactiviteiten niet uit te voeren in de broedtijd (halverwege maart tot halverwege augustus), of wanneer er concreet broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze wordt binnen het kader van de Flora- en faunawet gewerkt.

Vleermuizen

Vliegroutes- en foerageergebied

In het plangebied zijn geen belangrijke vliegroutes aanwezig. Delen van het plangebied vormen geschikt foerageergebied. Ook indien niet alle bomenrijen/ groenstructuren behouden kunnen blijven in het plangebied zijn er genoeg alternatieven, ook in de directe omgeving. In het nieuwe plan worden foerageermogelijkheden versterkt door de landschappelijke inpassing met groenelementen.

Vaste rust- en verblijfplaatsen

Mogelijk zijn er verblijfplaatsen aanwezig in de brandweerkazerne . De brandweerkazerne blijft in de huidige vorm gehandhaafd. Nader onderzoek naar vleermuisverblijfplaatsen is niet noodzakelijk.

Aanbevelingen voor vleermuizen

Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden na zonsondergang dient felle verlichting in het plangebied vermeden te worden om verstoring te voorkomen.

Veldcheck

Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt nogmaals een veldcheck uitgevoerd naar mogelijk aanwezige beschermde soorten of (late) broedgevallen.

3. Overige soortgroepen

Het voorkomen van beschermde soorten uit de soortgroep vlinders, libellen, amfibieën, reptielen, vissen, kevers en mieren kan redelijkerwijs uitgesloten worden. Daarmee is ook een negatief effect op deze soorten uit te sluiten. De herontwikkeling zal niet leiden tot een overtreding van de Flora- en faunawet voor deze soorten.

Concluderend kan worden gesteld dat:

- **De beoogde ontwikkelingen in het plangebied geen negatieve effecten zullen hebben op beschermde natuurgebieden in de omgeving.**
- **De aanbevelingen voor toepassing van de zorgplicht, vogels en vleermuizen in acht genomen dienen te worden.**
- **Het aspect Flora en fauna geen belemmering vormt voor de beoogde ontwikkeling.**
- **Nader onderzoek of een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en faunawet niet aan de orde is.**

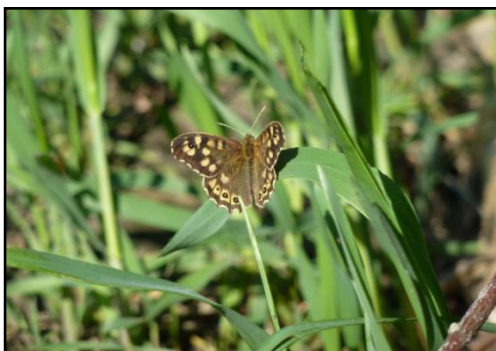
7. GERAADPLEEGDE BRONNEN

Literatuur

- Creemers. R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland.
- Flora- en Faunawet. Vastgesteld d.d. 25 mei 1998. Staatsblad d.d. 14 juli 1998.
- Folder “Buiten aan het werk?” Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten.
- Limpens, H. et al, Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie, KNNV Uitgeverij, Utrecht, 1997.
- SOVON broedvogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000.
- Vleermuizen en planologie. Cursusdictaat november 2014. H. Limpens, J. Regelink en R. Koelman.
- Vogelwerkgroep ‘De Kempen’ / IVN Asten-Someren.
- Werkatlas zoogdieren Noord-Brabant. Zoogdierenvereniging in samenwerking met andere organisaties, 2011.

Internetsites

- [www.bing maps](http://www.bing.com/maps)
- www.brabant.nl
- www.waarneming.nl
- www.rijksoverheid.nl/ministeries/ez
- <http://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan>
- <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx>

8. FOTO- IMPRESSIE PLANGEBIED

Bebouwing op de gemeentewerf.

Noord-oostzijde plangebied grenzend aan de sporthal.

Zicht vanuit de Hooghoefweg op de bomensingels.

Vanuit noord kijkrichting Loovebaan en brandweerkazerne.

Zicht vanuit de Hooghoefweg richting Kommerstraat.

Zicht vanuit oostelijke richting (Zandstraat) op plangebied.